

SUSTAINABILITY UPDATE 2018

Duurzaam denken, duurzaam doen

SUSTAINABILITY COMMITMENTS 2030

SUSTAINABILITY COMMITMENTS 2030

De Sustainability
Commitments van onze
groep zijn conform de
internationale normen
en in overeenstemming
met de Sustainable
Development Goals
van de Verenigde
Naties.

• Economische sterkte en innovatie voortstuwen	04
Ternocem®	05
Wegenbouw: hydraulische bindmiddelen	07
Restbeton	08
Whitetopping	09
• Onze milieuafdruk terugdringen	10
Cijfers emissies	11
Waterbeheer	12
Leilac-project	13
Biodiversiteit: Beheerplan Romont	14
Quarry Life Award	15
Vleermuizen Sagrex	16
• Een goede buur zijn	17
Basisschool bezoekt CBR Loën	18
Participatiedagen	19
Traineeships	20
• Naar uitmuntendheid in veiligheid en gezondheid op het werk	21
Health & Safety	22
Clean Site / Safe Site	23
Veilig rijden	24
Visible Felt Leadership	25
Pulso	26
• Circulaire economie ondersteunen	27
Alternatieve grondstoffen	28
• Compliantie garanderen, transparantie creëren	29
Compliantie en anti-corruptie	30
ISO en AID Intalex	31

Duurzaamheid. Het is een essentieel onderdeel van de strategie van onze groep. Wat we doen, hoe we dat doen, met wie we dat doen: elk onderdeel van ons werk is gericht op duurzaamheid.

Daarom gaan we er ook een verbintenis over aan, of beter: zes verbintenissen. Onze *Sustainability Commitments 2030* definiëren de essentiële thema's en principes van onze nieuwe duurzaamheidsstrategie. We leggen onszelf hiermee duidelijke doelstellingen op die we tegen 2030 willen bereiken. Ze dagen ons uit om nieuwe oplossingen te vinden, om onze manier van denken te veranderen en zo onze business nog duurzamer te maken. Ze stuwten ons voort naar verbeteringen en vernieuwingen die de sleutel vormen van ons langetermijnsucces.

Waar staan we in die zoektocht naar verbeteringen en vernieuwingen? Welke uitdagingen hebben we de laatste twee jaar omgezet in oplossingen? Dat leest u in deze Sustainability Update.

The background of the page is a photograph of two small, vibrant green seedlings with several leaves each, growing out of a crack in a light-colored, textured surface like concrete or sand. The lighting is soft and natural, highlighting the texture of the ground and the freshness of the plants.

Duurzaam denken, duurzaam doen

1 Economische sterkte en innovatie voortstuwen

We willen duurzame rentabiliteit veiligstellen door alle processen en middelen effectief te beheren en door producten en diensten continu te vernieuwen.

Innovatie begint al vóór het productieproces. Bij de grondstof.

TERNOCEM®

Een klinker produceren met minder CO₂-uitstoot?
De laboratoriumproeven met Ternocem®-klinker leveren hoopgevende resultaten op.

Het is geen toeval dat onze laboratoria zo nauw betrokken zijn bij de ontwikkeling van de Ternocem®-klinker. België en Nederland zijn vaak het eerste aanspreekpunt voor de HeidelbergCement Groep wanneer het om ondersteunend onderzoek gaat.

Tot 30% minder CO₂-uitstoot dankzij Ternocem®-klinker

Een klinker produceren met minder CO₂-uitstoot? In 2012 startte de HeidelbergCement Groep een onderzoeksproject naar de ontwikkeling van de toen zogenoemde BCT-klinker. Intussen zijn er verschillende proefmalen in ENCI Maastricht gerealiseerd met deze alternatieve klinker, die ondertussen de naam Ternocem®-klinker kreeg. De Applied Technology Laboratories in Rotterdam en Maastricht speelden hierbij een cruciale rol.

Bij de productie van Ternocem®-klinker komt tot 30% minder CO₂ vrij dan bij de productie van gewone Portlandklinker. Dat blijkt uit onderzoek in het HeidelbergCement Technology Center (HTC) in Leimen (Duitsland). De groep streeft er nu naar om een

Ternocem®-klinker te maken met een vergelijkbaar gedrag als traditionele Portlandklinker. In deze industriële testfase werd een beroep gedaan op ENCI Maastricht voor een testproductie van Ternocem-cement®. De Applied Technology Laboratories (ATL) van Rotterdam en Maastricht zijn nauw betrokken bij de uitvoering van een heel scala aan betonproeven. Ook worden er tests uitgevoerd in verschillende toepassingen (blokken, wegen, ...), waarbij ook stalen worden genomen die in de laboratoria verder worden geanalyseerd. De huidige regelgeving rond cement is uitsluitend gebaseerd op klassiek cement (op basis van Portlandklinker). De proeven in onze laboratoria dragen bij aan onze kennisontwikkeling ter voorbereiding van de

normalisering van het nieuwe bindmiddel: hoe verhoudt het zich binnen de huidige regelgeving qua duurzaamheid, sterkteontwikkeling, consistentie, milieuklassen, ...? De resultaten van de proeven zijn alvast hoopgevend. Dat betekent dat parallel hiermee over andere vragen nagedacht kan worden: wat met de aanvoer van grondstoffen voor de Ternocem®-klinker? Als die moeten worden aangevoerd, behoudt de productie dan haar economische en ecologische meerwaarde? En kan de nieuwe klinker op zich bestaande grondstoffen vervangen? Of wordt hij best gebruikt naast de huidige Portlandklinker? Deze thema's worden tegen het licht gehouden in functie van een optimale productie.

Waarom tot 30% minder CO₂?

- In Ternocem®-klinker zit minder calciumoxide (en meer siliciumoxide) dan in Portlandcement.
- Ternocem®-klinker moet minder fel verhit worden om er een bindmiddel van te maken.

Economische sterkte en innovatie voortstuwende, dat doen we met producten die vernieuwend en hoogtechnologisch zijn – en duurzaam, natuurlijk.

WEGENBOUW: HYDRAULISCHE BINDMIDDELEN

Duurzaam alternatief voor wegebouw

CBR heeft een nieuw gamma van hydraulische bindmiddelen ontwikkeld voor de wegebouw. CBR zet daarbij op twee fronten in op duurzaamheid: bij de samenstelling van producten worden alternatieve grondstoffen gebruikt en bij de toepassing beschermen de producten de natuurlijke hulpbronnen.

CBR ontwikkelde een nieuw gamma van hydraulische bindmiddelen voor de wegebouw op basis van hoogwaardig en gerecycleerd materiaal.

Door de creatie van dit nieuwe productgamma biedt CBR eveneens een volledig dienstenpakket aan om aannemers, adviesbureaus en voorschrijvers te begeleiden bij wegebouwprojecten. De bindmiddelen zijn ontwikkeld op basis van jarenlange research in samenwerking met het Nationaal Centrum voor Wetenschappelijk en Technisch Onderzoek der Cementnijverheid (OCCN). Het resultaat is een duurzaam gamma, waarbij met hoogwaardige en gerecycleerde materialen wordt gewerkt. Het onderzoek naar deze bindmiddelen wordt gevoerd in een nieuwe vleugel van het ATL (Applied Technology Laboratory) in Quenast. Specifiek voor hydraulische bindmiddelen worden daar onder meer bodemeigenschappen getypeerd, formuleringen onderzocht, prestaties bepaald, ... Daarnaast wordt ook het team van experts en adviserend ingenieurs uitgebreid.

Om economische sterkte en innovatie voort te stuwen hoef je niet altijd grootse vernieuwingen te realiseren. Het zit 'm vaak in kleine dingen.

RESTBETON

Inter-Beton recycleert restbeton

Het is niet te vermijden: het gebeurt dagelijks dat een betonmixer van de werf terugkeert met een kleine hoeveelheid beton in de kuip. Voor Inter-Beton is dat restbeton geen afval, maar een nieuwe grondstof.

Als een klant te veel beton heeft besteld, komt dat terug van de werf. Op een aantal centrales (waar er voldoende ruimte is) hergebruikt Inter-Beton dat restbeton zelf: storten, laten uitharden, breken en er weer granulaat van maken om in beton te verwerken. Dat gebeurt onder andere op de centrales van Sint-Pieters-Leeuw, Heist-op-den-Berg, Lommel, Roux en Villers-le-Bouillet. Op andere locaties werkt Inter-Beton daarvoor samen met een

De chauffeurs van Inter-Beton brengen in kaart hoeveel restbeton er terugkomt. Die registratie is een eerste stap in de sensibilisering van klanten: Inter-Beton wil namelijk niet alleen restbeton recycleren, maar ook de hoeveelheid restbeton verminderen.

'goede buur', een nabijgelegen bedrijf met een breekwerf (zoals bijvoorbeeld in Dendermonde en Zeebrugge).

Bij de procedés op de eigen centrales wordt vaak ook een uitwasinstallatie gebruikt. Die scheidt de zand- en grindfracties uit het restbeton, wat een mooi granulaat oplevert.

Hoewel de betonnorm en de milieuwetgeving het gebruik van gerecycleerde materialen toelaten, opteert Inter-Beton om ze voorlopig niet in gecertificeerd beton te gebruiken. Voor de productie van die betontypes zijn dan geen nieuwe natuurlijke grondstoffen meer nodig.

Voor de renovatie van een bijna 50 jaar oude parkeergarage in Brussel werd Whitetopping gebruikt. De samenwerking tussen Inter-Beton en Sika leidde tot een product dat goedkoper en efficiënter bleek dan een klassieke herstmortel – vooral omwille van de benodigde volumes. Het beton, aangeleverd met mixers van 10 m³ werd verpompt en bood zo een meer werkbare oplossing voor de aannemer dan zakjes herstmortel.

Innoveren is ook samenwerken met andere partijen om nieuwe producten te ontwikkelen.

WHITETOPPING

Whitetopping: herstmortel verlengt levensduur

Waarom een nieuw betonoppervlak maken als je het ook kunt herstellen? Samen met Sika, producent van hulpstoffen, ontwikkelde Inter-Beton Whitetopping: ideaal voor de dunlagige herstelling van toplagen van binnen- en buitenvloeren.

Whitetopping is een herstmortel die bestaande betonoppervlakken als nieuw maakt – en zo de levensduur ervan verlengt. De gebruiksklare betonmortel is geschikt voor herstellingen op beperkte diktes (vanaf 50 mm).

Zo gebruikt de HeidelbergCement Groep het in Duitsland al langer voor de herstelling van asfaltwegen, maar ook bijvoorbeeld trambeddingen of parkeerterreinen kunnen ermee hersteld worden – als de bodem stabiel en dragend is, zonder actieve scheuren of grote onregelmatigheden. De speciale betonsoort is het resultaat van een nauwkeurige selectie van aangepaste grondstoffen: granulaten, cement, hulpstoffen en synthetische vezels (die de krimp beperken). www.interbeton.be/nl/whitetopping

2 Onze milieuafdruk terugdringen

We zijn vastbesloten om ons deel van de wereldwijde verantwoordelijkheid te nemen om de temperatuurverhoging onder 2°C te houden en we zullen onze impact op lucht, land en water blijven verminderen.

NO_x, SO₂, STOF

Emissies

Tijdens de productie van cement ligt de focus niet alleen op constante kwaliteit, maar ook op het klimaat. CBR houdt de emissies die vrijkomen bij de productie van klinker en cement binnen de uitstootlimiet.

CBR Lixhe en Antoing	2013	2014	2015	2016	2017
Stof: emissiereductie (g/ton klinker) t.o.v. 2008 (in %)	83,4	79,0	36,2	59,4	67,3
NO _x : emissiereductie (g/ton klinker) t.o.v. 2008 (in %)	64,1	59,2	57,4	61,2	67,9
SO ₂ : emissiereductie (g/ton klinker) t.o.v. 2008 (in %)	-60,9	17,3	19,1	43,4	21,6

Ten opzichte van tien jaar geleden is er een significante daling in de emissie van stof, NO_x en SO₂. Die daling is geen recent fenomeen, maar vormt al enkele jaren een constante.

CO₂ EN ALTERNATIEVE BRANDSTOFFEN

Afval als brandstof? Dat is een economische en ecologische oplossing. Door in te zetten op zulke hernieuwbare brandstoffen, dringt CBR zijn CO₂-uitstoot terug.

CBR Lixhe en Antoing	2013	2014	2015	2016	2017
Ton CO ₂ per ton klinker	0,728	0,748	0,708	0,735	0,717
Aandeel alternatieve brandstoffen (in %)	64,3	62,8	66,2	65,1	62,9
Aandeel biomassa brandstoffen (in %)	40,0	41,0	42,0	39,9	39,6

Door minder klinker te gebruiken in cement, slagen we erin om de CO₂-uitstoot bij de productie ervan te beperken.

WATERBEHEER

Antoing schenkt regio drinkwater

Waarom afvoerwater lozen als je het ook in drinkwater kunt omzetten? Dat is wat er gebeurt bij Sagrex in Antoing. Het water dat gebruikt wordt in het productieproces wordt er niet in de Schelde geloosd, maar rechtstreeks naar het waterbekken van SWDE (Société Wallonne des Eaux) geleid. SWDE bouwde er een waterzuiveringsinstallatie om het afvoerwater te behandelen voor consumptie. Daar zetten Sagrex en SWDE liefst 95% van het afvoerwater van de groeve om in drinkwater. Dat komt niet alleen het milieu ten goede, maar ook de maatschappij: het drinkwater is namelijk bestemd voor de omliggende gemeentes.

Kan de CO₂ die vrijkomt bij de productie van cement afgevangen worden? Op de CBR-site van Lixhe verrijst weldra een testinstallatie.

Op de CBR-site in Lixhe verrijst weldra de testinstallatie van het LEILAC-consortium. Hier zal voor het eerst CO₂ gescheiden en afgevangen worden tijdens de productie van klinker.

LEILAC

CO₂-scheiding: LEILAC bouwt testinstallatie bij CBR Lixhe

De CO₂ afvangen die vrijkomt bij de productie van klinker: het LEILAC-consortium heeft er een industrieel testproject voor opgestart. Op basis van een revolutionaire technologie wil het de CO₂-uitstoot bij de productie van cementklinker en kalk drastisch verminderen. De testinstallatie van LEILAC verrijst weldra op de CBR-site van Lixhe.

LEILAC is een consortium met vertegenwoordigers van de kalk- en de cementindustrie, vooraanstaande leveranciers van technologie en engineering en een aantal onderzoeksinstellingen. Voor de ontwikkeling van

een revolutionaire technologie heeft het, verdeeld over vijf jaar, twaalf miljoen euro aan fondsen verworven uit het Horizon 2020-subsidieprogramma van de Europese Commissie. LEILAC gaat daarmee aan de slag om de Europese cement- en kalkindustrie in staat te stellen om:

- haar CO₂-uitstoot drastisch in te perken;
- en haar internationale concurrentiekracht te handhaven en te versterken.

De testinstallatie wordt opgebouwd bij CBR Lixhe. Zodra die voltooid is, zal ze gedurende twee jaar uitgebreid getest worden met een dagelijkse capaciteit

van 240 ton cement op basis van gemalen kalksteen. Tijdens dat proces wordt de CO₂ gescheiden. Via onderzoek naar de procesvereisten en -prestaties wil LEILAC aantonen dat de technologie voldoende adequaat en betrouwbaar werkt om ze te kunnen opschalen naar volwaardig operationeel gebruik. LEILAC zal de projectresultaten tijdens de testperiode uitvoerig delen binnen de sector. Als blijkt dat het intensieve testprogramma succesvol is, zal gekeken worden naar een commerciële ontwikkeling van deze technologie.

www.project-leilac.eu

BIODIVERSITEIT: BEHEERPLAN ROMONT

Het rapport van Romont

Al tien jaar lang wordt de biodiversiteit bestudeerd in de verschillende CBR-groeves. Het doel? De meest relevante soorten en omgevingen in kaart brengen om die dan duurzaam te bevorderen. Deze studies hebben geleid tot biodiversiteitsbeheersplannen. Het eerste rapport daarover verscheen in 2009 en werd aangevuld in 2012. Voor Romont werd in 2017 een update van het rapport gepresenteerd, inclusief aanbevelingen voor de rehabilitatie van de reeds geëxploiteerde terreinen en de bescherming van planten en dieren tijdens de exploitatie.

De Quarry Life Award is een tweejaarlijkse wetenschappelijke en educatieve wedstrijd van de HeidelbergCement Groep. Met de award wil de groep het bewustzijn rond het behoud van de biodiversiteit in de groeven verhogen en nieuwe manieren vinden om die op te waarderen.

BIODIVERSITEIT: QUARRY LIFE AWARD

Quarry Life Award promoot biodiversiteit in groeves

Een groeve is niet alleen een bron van gesteenten en mineralen. Het is ook een baken van biodiversiteit.

Met de tweejaarlijkse Quarry Life Award wil de HeidelbergCement Groep die biodiversiteit in haar groeves promoten én onderzoekers, studenten en burgers uitdagen om projecten in te dienen om deze biodiversiteit op te waarderen.

Voor de Quarry Life Award 2018 werden voor de Benelux-activiteiten drie maatschappelijk georiënteerde projecten genomineerd. De genomineerde projecten willen, naast biodiversiteit promoten, ook gemeenschappen samenbrengen.

Biodiversiteit kan best spannend zijn. Zeker als je meedingt naar de Quarry Life Award.

1. De minerale spiraal

De vzw Palette Nature wil blinden en slechtzienden de mogelijkheid bieden om een rol te spelen in een buitengewone, natuurlijke omgeving. Ze bouwen een duurzame constructie die interactie met het milieu stimuleert en bijdraagt aan de biodiversiteit in de groeve van Antoing.

2. De didactische koffer

De didactische koffer van de leerlingen en leerkrachten van Devant-le-Pont (Visé) is gebaseerd op de herinrichting van de groeve van Loën. De koffer moet scholieren – zowel in de klas als op bezoek in de groeve – bewustmaken van het belang van biodiversiteit.

3. Terug in de klas

De basisschool van Loën wil alle scholen uit de omgeving laten kennismaken met de rijkdommen van de lokale groeve – en hen inspireren om die te bezoeken. Bij hun bezoek krijgen de leerlingen een boekje mee dat ze, terug in de klas, moeten invullen. Een blijvende herinnering aan biodiversiteit.

www.quarrylifeaward.be

BIODIVERSITEIT: VLEERMUIZEN SAGREX

Vleermuizen voelen zich knus in Quenast

Vleermuizen voelen zich thuis in een 'grotklimaat'. Deze habitat vinden ze onder meer in oude groeves, zoals bij Sagrex in Quenast. De dieren voelen zich pas echt thuis als ze er ongestoord hun winterslaap kunnen doorbrengen. Daarom werd op de Sagrex-site van

Quenast een van de ingangen van een oude tunnel dichtgemaakt. Recent werd ook een hek geplaatst om de toegang naar de oude groeve te belemmeren. De kleine ingrepen maken een groot verschil, zo blijkt uit de jaarlijkse telling van de aanwezige vleermuissoorten.

3 Een goede buur zijn

We willen ons inspannen om de sociale en economische ontwikkeling van de gemeenschappen in onze omgeving te ondersteunen en om transparante communicatie naar al onze stakeholders te garanderen.

BASISSCHOOL BEZOEKT CBR LOËN

Van de klas naar de groeve ... en weer terug

Een rood-witte schoorsteen en veel vrachtwagens. Dat beeld hadden de leerkrachten en leerlingen van de basisschool in Lixhe van de CBR-groeve in Loën. Tot CBR de poorten van de groeve openzette en 80 leerlingen konden kennismaken met de biodiversiteit op het terrein. De wandeling op het natuurpad liet een enorme indruk na: terug op school maakten leerkrachten en leerlingen een boekje waarin alle thema's van de excursie aan bod komen. Dat boekje leverde hen een nominatie voor de [Quarry Life Award](#) op.

Beter een goede buur dan een verre vriend. En dus komen de burens van CBR Loën een handje toesteken om de biodiversiteit in de groeve te verbeteren.

In de CBR-groeve van Loën gaan vrijwilligers aan de slag om de biodiversiteit te verbeteren.

PARTICIPATIEDAGEN

Buurt werkt mee aan biodiversiteit

Twee keer per jaar zakken buurtbewoners en natuurverenigingen af naar de CBR-groeve in Loën. Samen gaan ze aan de slag met snoei- en tuingereedschap om enkele plekken in het groen vrij te maken van invasieve boomsoorten. Tijdens deze ‘participatiedagen’ geven ze zo meer kansen aan biodiversiteit.

Twee dagen lang zijn een 15-tal vrijwilligers in de weer:

Met oog voor duurzame ontwikkeling en biodiversiteit maken ze bepaalde zones vrij, zodat daar ruimte komt voor verschillende plantensoorten en dieren. Ook door de kalkgrasvelden rond het meer goed te onderhouden, creëren ze meer kansen voor biodiversiteit. Met resultaat, want de biotoop gaat er merkbaar op vooruit. De barbecue 's middags (met bioproducten) wakkert het

enthousiasme van de vrijwilligers aan.

Wie de natuur liever passief observeert, kan onder begeleiding van een gids het natuurpad bezoeken. Tien didactische panelen leiden langs een pad van meer dan 2 km lang, goed voor een wandeling van zowat 2 uur. Elk paneel behandelt een specifiek thema: reptielen, vogels, de geschiedenis van de groeve, de geologie, ...

Een goede buur kijkt verder dan vandaag. En heeft ook oog voor wie morgen bij het bedrijf betrokken is.

TRAINEESHIPS

Studenten doen ervaring op

Een aangename en leerrijke kennismaking met de cement- en betonsector. Dat is wat onze bedrijven aan studenten bieden. De verschillende vestigingen onderhouden goede contacten met scholen en opleidingsinstituten in de buurt én bieden uitgebreide traineeships aan.

Niet veel (bijna) afgestudeerden denken spontaan aan een baan in de beton- of cementsector. Daarom werken de afdelingen Marketing en Development & Recruitment samen om jongeren er wél warm voor te maken. Daartoe leggen ze contacten met diverse opleidingen. Medewerkers uit lokale vestigingen worden daar nauw bij betrokken.

Omgekeerd worden studenten ook betrokken bij de lokale vestigingen – door hen uit te nodigen om

traineeships te volgen. De cementactiviteiten van HeidelbergCement Benelux biedt al vele jaren het Engineer In Training-programma aan. In dit programma van bijna twee jaar kunnen pas afgestudeerden ervaring opdoen in de cementfabrieken en maken ze ook kennis met de andere bedrijfstakken van de groep. Daarnaast zijn er ook kortere traineeships voor granulaten, beton en stafdiensten. Momenteel wordt bovendien een Benelux Trainee Track ontwikkeld, waarbij alle Benelux-trainees vier keer per jaar gezamenlijke training volgen.

De traineeships zijn niet alleen een goede zaak voor de studenten; om duurzaam te blijven groeien, hebben onze bedrijven zelf ook baat bij de instroom van nieuwe inzichten en ideeën.

Naar uitmuntendheid in veiligheid en gezondheid op het werk

We engageren ons om de gezondheids- en veiligheidsvoorwaarden van onze werknemers, onderaannemers en derden continu te verbeteren.

HEALTH & SAFETY

Waarom veilig werken zo belangrijk is? In de eerste plaats voor de veiligheid van alle medewerkers: iedereen wil zijn werkdag veilig beginnen en veilig eindigen. Daarnaast gaat uitmuntendheid op het vlak van veiligheid ook hand in hand met operationele uitmuntendheid.

In het algemeen wijzen de cijfers op een positieve tendens. Meer in detail blijkt dat menselijk gedrag (zowel van eigen medewerkers als van onderaannemers) de belangrijkste oorzaak van ongevallen blijft. Bij de meeste ongevallen zijn chauffeurs betrokken, vooral van betonmixers. Voor deze doelgroep werden specifieke veiligheidsacties uitgewerkt.

Arbeidsongevallen met verzuim*	2013	2014	2015	2016	2017
Eigen medewerkers	34	33	15	21	18
Onderaannemers	10	17	15	16	9

In 2017 daalde het aantal arbeidsongevallen met verzuim met 27% (t.o.v. 2016, voor eigen medewerkers en onderaannemers).

Frequentiegraad* (eigen medewerkers)	2013	2014	2015	2016	2017
Long Time Injuries per miljoen gewerkte uren	10,6	9,16	4,47	5,94	5,15

Het doel om de frequentiegraad te verlagen is bereikt: in 2017 daalde die met bijna 14% (t.o.v. 2016).

Ernstgraad* (eigen medewerkers)	2013	2014	2015	2016	2017
Verloren dagen per miljoen gewerkte uren	535	366	278	288	321

Ondanks een lichte stijging in 2017 blijft de ernstgraad toch sterk onder het niveau van 2014 en vroeger.

* Cijfers voor de Belgische en Nederlandse vestigingen van de HeidelbergCement Groep.

Veiligheid zichtbaar maken:
op alle vaste onderdelen
op onze sites zijn gele
markeringen aangebracht.

CLEAN SITE / SAFE SITE

Propere sites zijn veilige sites. Zo streven we naar uitmuntendheid in veiligheid en gezondheid op het werk.

clean site
safe site

Uitglippen, struikelen, vallen. 30% van alle arbeidsongevallen binnen de HeidelbergCement Groep wordt daardoor veroorzaakt. Met het project 'Clean Site/Safe Site' willen we zulke ongevallen vermijden.

Een wanordelijke werkplek vormt een risico.

Daarom hebben we de voorbije jaren veel inspanningen geleverd om de veiligheid op onze sites te verbeteren.

De meeste sites zijn al vertrouwd met de principes van 5S (Sorteren, Schikken, Schoonmaken, Standaardiseren en Standhouden), maar Clean Site/Safe Site gaat verder:

- op alle sites worden installaties en machines regelmatig gecontroleerd op defecten;
- een wedstrijd daagt medewerkers uit om continu naar een meer ordelijke werkomgeving te streven – en die in stand te houden. Via foto's (voor en na) en met een sitebezoek gaan we na welke site het beste initiatief heeft genomen én op welke site de situatie het meest verbeterd is. Voor beide sites is een award voorzien.

Door deze inspanningen op een gestructureerde manier door te zetten, kunnen de verbeteringen duurzaam in stand worden gehouden.

De meeste arbeidsongevallen? Die vinden plaats in het verkeer. Om chauffeurs – vooral van betonmixers – te beschermen, focust ‘Go for zero’ dan ook op veilig rijden.

Safety Week geeft prioriteit aan veilig rijden

Van alle medewerkers zijn onze chauffeurs het meest kwetsbaar: vaak op de baan, vaak in risicovolle situaties. Bij liefst 67% van de ongevallen met arbeidsongeschiktheid zijn chauffeurs betrokken. Tijdens de Safety Week van 2017 werd er uitgebreid aandacht besteed aan veilig rijden.

Tijdens de Safety Week werden workshops gehouden rond ‘veilig rijden’. De focus lag daarbij op chauffeurs van betonmixers: omdat zij doorlopend op de baan zijn, vormen zij de belangrijkste doelgroep. Ook onze communicatiekanalen focusten op het thema: een speciale editie van het interne magazine DynaFlash (met tips rond verkeersveiligheid, gezondheid en ergonomie), een bedrijfsfilm gewijd aan het thema, het project ‘Day in the life of a driver’, ...

‘Veilig rijden’ bleef niet beperkt tot die ene week. Er werden speciale tools ontwikkeld om chauffeurs te helpen om veilig aan de slag te gaan:

- dagelijkse checklist voor chauffeurs in sites en groeves: vóór ze aan hun werk beginnen, moeten chauffeurs alle essentiële veiligheidspunten controleren. Op een formulier, bestemd voor hun leidinggevende, duiden ze aan dat ze die controles hebben uitgevoerd. Ze vermelden ook eventuele defecten, zodat er tijdig reparaties kunnen worden uitgevoerd;
- LMRA (last minute risk analysis): met een korte risicoanalyse identificeren chauffeurs mogelijke gevaren op hun werkplek; er werden boekjes verspreid die helpen om zo’n LMRA uit te voeren.

VEILIG RIJDEN

Veilig in je voertuig, veilig op de weg: tijdens de jaarlijkse Safety Week lag de focus op chauffeurs.

Laat zien dat je met Health & Safety begaan bent. Want veilig gedrag werkt aanstekelijk.

VISIBLE FELT LEADERSHIP

Rolmodel voor veiligheid

Veiligheid is een zaak van iedereen. Met Visible Felt Leadership geven leidinggevenden binnen onze activiteiten het goede voorbeeld: ze vertellen niet alleen hoe je veilig werkt, maar ze tonen het ook.

Visible Felt Leadership is begonnen als opleiding voor het topmanagement. Gaandeweg worden alle leidinggevenden erbij betrokken, tot het niveau van meestergast. Door op het terrein het goede voorbeeld te geven, moedigen ze veilig gedrag aan en vergroten ze het bewustzijn rond veiligheid op de werkplek. Alle leidinggevenden schrijven ook een persoonlijke verbintenis uit: die boodschappen worden – zichtbaar – opgehangen aan de receptie van het hoofdkantoor.

Walk the talk: leidinggevenden geven zelf het goede voorbeeld en spreken medewerkers aan over veilig en onveilig gedrag.

In 2017 lag de klemtoon op veiligheidsgesprekken. Hoe spreek je mensen aan op veilig en onveilig gedrag? Leidinggevenden kregen hulpmiddelen aangereikt om zulke gesprekken te voeren. Alle gesprekken worden gerapporteerd in een digitaal systeem: wat is het probleem en welke actie wordt eraan gekoppeld? Health & Safety volgt die meldingen op, om gepast te kunnen inspelen om de meest frequente problemen. In andere landen van de groep is al gebleken: door meer veiligheidsgesprekken te voeren daalt het aantal ongevallen.

Uitmuntendheid in gezondheid en veiligheid op het werk? Dat begint bij vitale, gezonde medewerkers.

PULSO

Tips voor een gezond leven

Veilig en gezond aan de slag? Dat is niet alleen een zaak van de werkgever (die er procedures en richtlijnen voor uitwerkt), maar ook van de werknemer zelf. Bij HeidelbergCement Benelux kunnen medewerkers daarvoor terecht bij Pulso (het vroegere Eupora), dat hen sinds kort ook ondersteunt inzake vitaliteit, slaap en stresspreventie.

Medewerkers konden al langer op Pulso rekenen voor juridische, budget- en psychologische ondersteuning. Recent werden daar vitaliteit (beweging en voeding), slaap en stresspreventie aan toegevoegd. Waarom de keuze voor deze drie modules? Medewerkers kunnen gemakkelijk zelf bijdragen aan een gezond leven, en de impact ervan – op het werk en op het ziekteverzuim – valt niet te onderschatten. Om de dienstverlening voor deze nieuwe modules bekend te maken (en de drempel ernaartoe te verlagen), vond er een informatiebijeenkomst plaats op het hoofdkantoor in Den Bosch.

De dienstverlening van Pulso kreeg in 2018 een online verlengstuk. Met EAP Online (Employee Assistance Programme) kunnen medewerkers op de website van Pulso informatie raadplegen of testen doen, zoals Happy Care: die test toont hoe gelukkig je bent (in je werk en privé) en geeft een 'pad' aan dat je kunt bewandelen om je geluksgevoel te verbeteren of te behouden. Online kun je ook een afspraak maken met een coach. De begeleiding van zo'n coach is individueel, maar Pulso biedt op specifieke momenten ook ondersteuning voor grotere groepen aan.

Meer dan 6% van de medewerkers heeft het voorbije jaar een beroep gedaan op ondersteuning via Pulso.

Circulaire economie ondersteunen

We vrijwaren onze natuurlijke rijkdommen door steeds meer gebruik te maken van alternatieve middelen ter vervanging van natuurlijke grondstoffen.

ALTERNATIEVE GRONDSTOFFEN

Cement hoeft niet uitsluitend gebaseerd te zijn op natuurlijke grondstoffen. CBR is koploper inzake samengestelde cementen met secundaire grondstoffen, afkomstig van andere industrieën.

Lixhe, Antoing, Gent	2013	2014	2015	2016	2017
Cementproductie (in ton)	2.470.823	2.631.236	2.726.610	2.894.802	2.888.683
Aandeel klinker in cement (in %)	56,82	56,18	56,5	56,51	57,43
Alternatieve grondstoffen in cementproductie (in ton): slak en vliegas	909.518	977.106	1.024.713	1.057.984	1.022.424
Alternatieve grondstoffen in klinkerproductie (in ton): slak en vliegas	216.591	250.361	251.152	290.287	277.658
Andere alternatieve grondstoffen* in klinkerproductie (in ton)	22.542	26.895	25.836	29.590	36.569
Alternatieve grondstoffen: totaal	1.148.651	1.254.362	1.301.701	1.377.861	1.336.651

In functie van de toepassing optimaliseren we onze cementen, waarbij we de inzet van alternatieve grondstoffen maximaliseren. Deze samengestelde cementen worden gepromoot.

* IJzeroxide, slib, Eternit-residu

Compliance garanderen, transparantie creëren

We handelen volgens de internationale mensenrechten en volgens de anticorruptie- en arbeidsstandaarden. We werken proactief, open en transparant samen met alle belanghebbenden.

In de zware industrie zijn compliance en anti-corruptie gevoelige onderwerpen. De Belgische activiteiten zijn zich daar ten volle van bewust – en zetten er dan ook ten volle op in.

COMPLIANTIE EN ANTI-CORRUPTIE

Vinger aan de pols

Mededingingsrecht, code of business conduct, anti-corruptierichtlijnen, dataprotectie, ... Het compliance pakket van zowel de HeidelbergCement Groep als de lokale activiteiten omvat vele richtlijnen. Door betrokken medewerkers er op geregelde tijdstippen over te informeren, worden de richtlijnen rond compliance en anti-corruptie onder de aandacht gehouden.

De betrokken medewerkers krijgen elk jaar een (verplichte) interactieve opleiding; het ene jaar een e-learning, het andere jaar een face-to-face presentatie of training. Bij beide types opleidingen wordt, via concrete vragen en voorbeelden, getest hoe groot het bewustzijn is. Zo krijgen medewerkers na de e-learning oefeningen voorgelegd om een certificaat te behalen. Daarnaast zijn

alle richtlijnen rond compliance permanent beschikbaar op het intranet, een luik waarop alle relevante documenten staan. Dankzij regelmatige updates van de site houden medewerkers de vinger aan de pols van recente wijzigingen.

Om non-compliance tegen te gaan wordt in de groep het interne auditprogramma EPMS gebruikt. E-mails van personen die vaak contact hebben met concurrenten worden gescand op bepaalde kernwoorden. Bevatten die mails zulke kernwoorden, dan worden ze nader onderzocht door afdeling Compliance om na te gaan of de inhoud conform de richtlijnen is. Deze extra controle is een preventief element in de aanpak van de groep.

Welke medewerkers zijn betrokken?

- Medewerkers die betrokken zijn bij aanbestedingen, o.a. bij de beslissing over de aankoop van goederen en diensten
- Medewerkers van afdelingen die samenwerken met externe dienstverleners (advocaten, accountants, auditors, consultants, ...)
- Medewerkers van de afdelingen die verantwoordelijk zijn voor het verkrijgen van vergunningen van overheidswege en andere goedkeuringen
- Verkoopmedewerkers
- Medewerkers die betrokken zijn bij bedrijfsovernames en strategische projecten
- Medewerkers die betrokken zijn bij MVO (sponsoring, donaties, ...)
- Medewerkers van het directiecomité (het Benelux management)

Kwaliteitsvol cement, beton en granulaten produceren, veilig werken en het milieu beschermen: dat is het credo van de HeidelbergCement Groep. Verschillende controle- en beheerssystemen helpen om daarover te waken.

ISO EN AID INTELEX

Kwaliteit, veiligheid en milieu hebben de hoogste prioriteit. Interne controle en risicobeheerssystemen zorgen ervoor dat de richtlijnen daarrond worden nageleefd.

Kwaliteit, veiligheid en milieu bewaken

Hoe kun je als organisatie voortdurend verbeteren?

Door kwantificeerbare objectieven vast te leggen, door te meten of je die behaalt en – als dat niet lukt – te bekijken wat je moet doen om ze wél te behalen.

De HeidelbergCement Groep doet dat volgens de internationale ISO-standaarden én via een eigen systeem: AID Intelix.

De ISO-normen rond kwaliteit (9001), veiligheid (18001) en milieu (14001) vereisen dat er doelstellingen worden gedefinieerd, dat die gemeten worden en dat er verbeteracties worden opgesteld om die doelstellingen indien nodig te optimaliseren. Binnen de groep leven die normen vooral op operationeel niveau, op onze sites. Sowieso zijn er in de industrie heel wat externe controles, maar door eerst interne controles uit te voeren, kunnen klanten rekenen op conforme producten. Medewerkers worden sterk gesensibiliseerd over kwalitatieve risico's.

Medewerkers kunnen zelf ook verbeterpunten of onveilige situaties melden. Daarvoor is er een interne tool ontwikkeld: AID Intelix. Met deze tool wil de groep alle informatie op één plek samenbrengen. AID werd initieel ontwikkeld voor veiligheidsaspecten, maar het is de bedoeling om ook meldingen rond kwaliteit en milieu mogelijk te maken. Alle aspecten geconcentreerd samenbrengen op één tool maakt het mogelijk om syntheses te maken en een algemeen verbeterstelsel uit te werken. Die verbeteringen moeten teruggekoppeld worden naar de medewerkers op het terrein, zodat zij weten waartoe hun informatie heeft geleid. Met het oog op risicopreventie leidt elke melding tot een minutieuze analyse. De groep hanteert daarbij het motto: als je meent dat iets niet-conform is, is het je taak en je plicht om het niet te doen en om te waarschuwen, zodat de nodige maatregelen kunnen worden genomen.

De Sustainability Update is een publicatie van HeidelbergCement Benelux. Niets uit deze uitgave mag gekopieerd of verspreid worden zonder toelating van de verantwoordelijke uitgever.

Foto's

Beeldbank CBR, ENCI en Shutterstock®, © protected

Publicatie

September 2018.

Verantwoordelijke uitgever

CBR nv, Boulevard de France 3-5, 1420 Braine-l'Alleud